

Nr 340.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914; given Stockholms slott den 27 april 1917.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914.

Härigenom förordnas, att § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 19.

4. Sjörullföringsbefälhavare må, även under den del av året, som infaller emellan inskrivningsrevisions sammanträde och näst infallande inskrivningsförrättning, utöva i mom. 3 omförmälda åligganden och befogenheter beträffande å sjömanshus inskriven värnpliktig, vilken med laga förfall varit frånvarande från inskrivningsförrättning för sjömanshus eller som haft fast anställning såsom sjökadett eller kustartillerikadett.

Under nu nämnd tid må jämväl inskrivningsbefälhavare beträffande å sjömanshus icke inskriven värnpliktig, som haft fast anställning såsom sjökadett eller kustartillerikadett, utöva i mom. 3 omförmälda åligganden och befogenheter.

Beslut, som av sjörullföringsbefälhavare eller inskrivningsbefälhavare i sådant fall meddelas, skall gälla, till dess detsamma blivit av inskrivningsnämnden prövat.

§ 34.

2. I mom. 1 nämnd — — — — — reservtruppövning.

Har den fasta — — — — — två år.

Marinen tilldelad vapenför värnpliktig, som varit anställd såsom sjökadett eller kustartillerikadett under en tid av 75 dagar eller därutöver, äger att såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring tillgodoräkna sig det antal dagar, han under sådan anställning genomgått militär utbildning.

Icke vapenför — — — — — anställd.

I vad mån — — — — — Konungen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

J. Åkerman.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 27 april 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Statsråden: von SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÄRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
DAHLBERG.

Efter gemensam beredning inom lantförsvars- och sjöförsvarsdepartementen yttrade chefen för förstnämnda departement, statsrådet Åkerman, följande:

»Uti underdånig skrivelse den 20 juli 1915 erinrade chefen för marin-staben därom, att i § 34 värnpliktslagen vissa bestämmelser vore givna rörande de förhållanden, under vilka värnpliktiga ägde att tillgodoräkna sig stamanställning vid krigsmakten såsom fullgjord värnpliktstjänst, varjämte följande allmänna bestämmelse vore införd, nämligen: 'I vad mån fast anställning vid krigsmakten i övriga fall må anses motsvara tjänstgöring i beväringen, bestämmer Konungen.' Det syntes i hög grad önskligt, att, i den mån så ske kunde, med stöd av sistnämnda bestämmelse allmänna föreskrifter bleve utfärdade för olika grupper av värnpliktiga

Chefens för
marinstaben
skrivelse den
20 juli 1915.

i berörda hänseende, på det att icke varje enskilt fall skulle behöva dragas under Kungl. Maj:ts prövning.

En grupp värnpliktiga, för vilka sådana bestämmelser utan svårighet kunde utfärdas, omfattade dem, som varit stamanställda vid marinens kadettkår. För härens vidkommande vore denna fråga redan reglerad, då härens officersaspiranter numera vore upptagna som värnpliktiga, utbildades med övriga värnpliktiga studenter och sålunda, för den händelse att utbildningen avbrötes, utan vidare ägde att tillgodoräkna sig utbildningstiden som fullgjord värnpliktstjänst. Utbildningen till sjöofficer droge enligt gällande bestämmelser ett års längre tid än utbildningen till officer vid hären, och denna längre utbildningstid kunde redan i många fall verka avskräckande på dem, som önskade välja denna levnadsbana. Om härtill komme, att ingen del av stamanställningstiden finge tillgodoräknas som fullgjord värnplikts-tid, utan att i stället av en f. d. sjökadett, vilken av en eller annan anledning avbrutit utbildningen och exempelvis fullgjort omkring ett års tjänst som stamanställd, fordrades, att han skulle fullgöra ytterligare hela den för studenter m. fl. bestämda långa tjänstetiden av 500 dagar, kunde mycket allvarliga svårigheter uppstå för sjöofficerskårens rekrytering. Det kunde nämligen icke undvikas, att det komme att betraktas ej blott som en stor nackdel utan även som en uppenbar orättvisa, att ej utbildningstiden i ena som i andra fallet finge tillgodoräknas, och ett sådant förhållande kunde lätt väcka stora betänkligheter hos dem, som eljest velat söka sig in på denna bana, men som ej hade råd att rent av kasta bort ett helt år av sin ungdom.

Det vore därför i synnerligen hög grad önskvärt, att föreskrifter utfärdades därom, att viss tids stamanställning vid marinens kadettkår finge tillgodoräknas som fullgjord värnpliktstjänst, på det att eljest säkerligen uppstående svårigheter för rekryteringen av sjöofficerskåren måtte i god tid undanröjas. Som en lämplig gräns för den tid, som sålunda borde få tillgodoräknas, syntes kunna sättas den tid, som beräknades för genomgående av förberedande kurs i land eller omkring tre månader.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts hemställde chefen för marinstaben, att Kungl. Maj:t måtte med stöd av förenämnda bestämmelse i § 34 mom. 2 värnpliktslagen utfärda nådig föreskrift i ämnet.

Marin-
förvaltningens
utlåtande den
21 sept. 1915.

Marinförvaltningen, som anbefalldes inkomma med underdånigt utlåtande över chefens för marinstaben framställning, infortrade i sin ordning yttrande från chefen för kustartilleriet och t. f. chefen för sjö-

krigsskolan. Båda dessa sistnämnda myndigheter tillstyrkte chefens för marinstaben förslag, men föreslog en minimalistamanställningstid, den förre av 6 månader och den senare av 8 månader. I eget utlåtande den 21 september 1915 förklarade marinförvaltningen sig finna önskligt, att värnpliktiga sjökadetter och kustartillerikadetter finge inom vissa gränser såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring tillgodoräkna sig den tid, de varit stamanställda vid marinens kadettkår. Den minsta stamanställningstid, som borde fordras för ett dylikt tillgodoräkande, ansåg marinförvaltningen med hänsyn till den olika utbildningstid, som gällde för officerare vid flottan och kustartilleriet, jämte därmed sammanhängande olika plan för kadetternas utbildning, böra bestämmas för kustartillerikadetterna till 6 och för sjökadetterna till 8 månader.

Uti den 13 oktober 1915 avgivet yttrande framhöll befälhavaren för generalstaben, att då föreskrifterna i inskrivningsförordningens § 114 redan torde på ett sätt, som fullt motsvarade behovet, fullständiga bestämmelserna i värnpliktslagens § 34 beträffande f. d. stamanställdas eventuella tjänstgöringsskyldighet såsom värnpliktiga, och då den åtgärd, som chefen för marinstaben åsyftade för åvägabringande av undantagsbestämmelser för f. d. marinkadetter uti ifrågavarande hänseende, syntes kunna beträffande andra under ovan nämnda §§ innefattade värnpliktiga framtvinga konsekvenser, vilka ej då kunde överblickas, det föreliggande förslaget, i vad det avsåge berörda undantagsbestämmelser, ej kunde av befälhavaren för generalstaben tillstyrkas.

Befälhavarens
för generalstaben
yttrande
den 13 okt.
1915.

Med anledning av vad vederbörande myndigheter i ärendet anfört avgav chefen för marinstaben den 28 april 1916 förnyat yttrande i ärendet samt anförde därvid i huvudsak följande:

Chefens för
marinstaben
utlåtande den
28 april 1916.

Det avgivna förslaget om, att värnpliktiga, vilka varit stamanställda vid marinens kadettkår, i vissa fall skulle få tillgodoräkna sig stamanställningstiden såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring, hade i huvudsak tillstyrkts av marinens myndigheter. Beträffande omfattningen av den stamanställningstid, som sålunda finge tillgodoräknas, syntes nämnda myndigheter vara ense om, att den ursprungligen föreslagna tiden av minst 3 månader vore allt för kort, och olika förslag hade i detta hänseende framställts. Chefen för marinstaben, som ej hade något att erinra mot, att tiden något utsträcktes, men ansåge det lämpligt, att samma bestämmelse komme att gälla för samtliga här åsyftade värnpliktiga, anslöte sig till det av chefen för kustartilleriet avgivna förslaget beträffande minsta tjänstetidens längd.

Med anledning av vad befälhavaren för generalstaben i ärendet anført, ansåge sig chefen för marininstaben böra, utöver vad han i sin förra skrivelse redan andragit, ytterligare framhålla, att det med gällande bestämmelser kunde inträffa, att en ung man såsom stamanställd vid marinens kadettkår fullgjorde längre tjänstgöring än värnpliktslagen av honom fordrade och därunder åtnjöte en vida högre utbildning än den, som kunde komma honom till del som värnpliktig, utan att han likväl finge tillgodoräkna sig en enda dag därav såsom fullgjord värnpliktstjänst. Detta förhållande syntes fullkomligt strida emot själva grundprincipen i den allmänna värnplikten, vars huvudsyfte vore att meddela landets manliga befolkning den militära utbildning, som krävdes för landets försvar. Statsmakterna hade gemensamt fastställt omfånget av den utbildningstid, som för detta ändamål skulle avses, och denna tid vore, särskilt för den ungdom, som åtnjöt en högre allmän undervisning, så långvarig, att värnpliktstjänstgöringen kunde betecknas som i avsevärd grad betungande. Det syntes då vara i hög grad angeläget, att värnpliktsbestämmelserna ej tillämpades på sådant sätt, att av den enskilde fordrades offer, som vore uppenbart obilliga och därtill fullkomligt onödiga, enär den utbildning, som vore avsedd att bibringas under värnpliktstiden, redan tidigare hade bibringats under stamanställning. När därtill komme, att rådande förhållanden medförde den konsekvensen, att rekryteringen av två stora officerskårer allvarligt äventyrades, funne sig chefen för marininstaben icke på grund av befälhavarnes för generalstaben yttrande kunna ändra sin förutvarande uppfattning i denna fråga, utan hemställde, att marinen tilldelad värnpliktig, som varit stamanställd vid marinens kadettkår under en tid av 6 månader eller därutöver, skulle äga att tillgodoräkna sig hela stamanställningstiden såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring.

Chefens för
marininstaben
skrivelse den
28 april 1916.

I skrivelse till chefen för sjöförvarsdepartementet den 28 april 1916 gjorde chefen för marininstaben ytterligare framställning i ärendet. Av de år 1915 antagna sjökadetterna hade 5 entledigats från sin anställning vid marinens kadettkår. Dessa unga män ägde enligt gällande bestämmelser icke att i värnpliktshänseende tillgodoräkna sig någon del av sin föregående stamanställningstid om sammanlagt ungefär 300 dagar, vadan ett helt utbildningsår kunde sägas vara för dem fullständigt bortkastat, ett förhållande, som, när det bleve mera allmänt känt, måste i avsevärd grad försvåra rekryteringen av flottans officerskår, vadan det syntes synnerligen angeläget, att åtgärder vidtoges i den av chefen för marininstaben förut angivna riktningen.

Chefen för marininstaben och chefen för sjökrigsskolan hava sedermera vid olika tillfällen i underdåniga yttranden, avgivna över ansökningar från värnpliktiga f. d. kadetter vid marinens kadettkår att få tillgodoräkna sig sin stamanställning som värnpliktstjänstgöring, återkommit med förnyad hemställan om, att kadetternas värnpliktsfråga snarast möjligt måtte få en tillfredsställande lösning.

Sedan handlingarna i ärendet överlämnats till de den 22 juni 1916 utsedda sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag rörande landstormens användning m. m. ävensom angående vissa ifrågasatta ändringar i gällande värnpliktslag — landstormskommittén — för att tagas i övervägande vid fullgörande av det dem lämnade uppdraget, anförde chefen för marininstaben uti en den 21 februari 1917 dagtecknad, till kommittén ingiven promemoria, att sjökrigsskolekommissionen, bestående av chefen för marininstaben, inspektören av flottans övningar till sjöss, chefen för sjökrigshögskolan och chefen för sjökrigsskolan, i avgivet yttrande den 12 januari 1917 över ett av chefen för sjökrigsskolan framställt förslag i fråga om åtgärder för att underlätta rekryteringen av sjökadetterna framhållit den stora betydelsen av, att kadetterna finge tillgodoräkna sig anställningstiden i marinens kadettkår som fullgjord värnpliktstjänstgöring, samt föreslagit, att någon viss minimitjänstetid såsom kadett ej därvid borde uppställas. Därigenom skulle överensstämmelse med de för armén gällande föreskrifterna ernås. I detta sjökrigsskolekommissionens förslag instämde numera även chefen för kustartilleriet.

Chefens för
marininstabens
promemorior
den 21
februari och
5 mars 1917.

Uti en senare den 5 mars 1917 avgiven promemoria framlade chefen för marininstaben förslag till erforderliga tillägg till värnpliktslagens §§ 19 och 34, under förutsättning att sjökrigsskolekommissionens förslag godtoges.

Landstormskommittén har den 16 april 1917 avgivit utlåtande över här föreliggande fråga och därvid i huvudsak anført följande:

Landstorms-
kommitténs
utlåtande den
16 april 1917.

Kommittén hade vid prövning av vad i ärendet förekommit funnit sig böra ansluta sig till vad de marina myndigheterna anført angående det rättvisa och lämpliga däri, att sjökadett eller kustartillerikadett, som entledigades från sin anställning, borde vid bestämmande av tiden för den tjänstgöring, som skulle åligga honom såsom värnpliktig, få i viss omfattning räkna sig till godo under anställningstiden genomgången militärutbildning.

Under ärendets föregående behandling hade skiljaktigheter yppats beträffande frågan, i vilken utsträckning ett sådant tillgodoräknande borde

äga rum. Medan de marina myndigheterna tidigare varit ense därom, att för rätt att tillgodoräkna sig sådan tjänstgöring, varom här vore fråga, skulle fordras stamanställning under en viss minimitid, 3—8 månader, hade numera sjökrigsskolekommissionen i stället ansett, att någon minimitjänstetid överhuvud icke borde fastställas.

För att emellertid undvika sådana fall, som skulle kunna inträffa, att sjökadetter eller kustartillerikadetter, vilka efter att så tidigt som vid resp. 17 och 16 år hava fullgjort en helt kort tjänstgöring och sedan avbrutit densamma samt påbörjat sin värnpliktstjänstgöring först vid 20 års ålder, vid dennas fullgörande skulle få tillgodoräkna sig den ovannämnda, för flera år sedan fullgjorda korta utbildningsperioden, hade kommittén ansett sig böra ansluta sig till det ursprungliga av chefen för marinstaben framställda förslaget om en minimitid av 3 månader, vilken syntes kommittén vara väl avvägd, särskilt med hänsyn därtill, att denna tid motsvarade sjökadetternas första förberedande kurs i land.

Ehuru, vad kustartillerikadetterna beträffade, icke någon motsvarande förberedande kurs avslutades efter 3 månader, ansåge dock kommittén att, för vinnande av enhetlighet och reda, likartade bestämmelser härom för båda kategorierna borde fastställas.

Beträffande de bestämmelser, som i angivna syfte bleve erforderliga, syntes de förut i ärendet hörda myndigheterna i allmänhet hava varit av den uppfattningen, att dessa bestämmelser skulle kunna av Kungl. Maj:t utfärdas, således utan ändring i värnpliktslagen. Kommittén, som ej delade denna uppfattning, ansåge det nödvändigt att för genomförande av föreliggande reform vidtaga ändring i sagda lag.

Då en sjökadett eller kustartillerikadett entledigades från sin anställning, vore det tydligen för honom av största vikt att så snart som möjligt få sitt värnpliktsförhållande ordnat, för att såmedelst kunna utan längre avbrott, än vad som vore oundgängligen nödvändigt, få tillfälle att undergå den utbildning, som för honom skulle återstå. Det borde därför enligt kommitténs åsikt i samband med föreliggande ärende tagas under omprövning, huruvida icke en sådan värnpliktig borde tillerkännas en förmån, motsvarande den, som enligt § 19 mom. 4 värnpliktslagen tillkomme å sjömanshus inskriven värnpliktig, vilken med laga förfall varit frånvarande från inskrivningsförrättning för sjömanshus, nämligen den, att å tid, då inskrivningsnämnd eller inskrivningsrevision icke sammanträdde, kunna få inskrivas direkt hos inskrivningsbefälhavare eller sjörullföringsbefälhavare. Kommittén ville med hänsyn härtill föreslå ett tillägg till sistnämnda paragraf.

På grund av det anförda hemställde kommittén,
att till § 19 värnpliktslagen måtte fogas ett nytt moment så lydande:

§ 19.

5. I fråga om inskrivning å tid, då inskrivningsnämnd eller inskrivningsrevision icke sammanträder, av yngling, som haft fast anställning såsom sjökadett eller kustartillerikadett, må inskrivningsbefälhavare eller sjörullföringsbefälhavare utöva de åligganden och befogenheter, som enligt mom. 1 tillhöra inskrivningsnämnd.

Beslut, som av inskrivningsbefälhavaren eller sjörullföringsbefälhavaren i sådant fall meddelas, skall gälla, till dess detsamma blivit av inskrivningsrevisionen prövat,

samt att § 34 mom. 2 värnpliktslagen måtte erhålla följande ändrade lydelse:

§ 34.

2. I mom. 1 nämnd — — — — — reservtruppövning.

Har den fasta — — — — — två år.

Marinen tilldelad vapenför värnpliktig, som varit anställd såsom sjökadett eller kustartillerikadett under en tid av tre månader eller därutöver, äger att såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring tillgodoräkna sig det antal dagar, han under sådan anställning genomgått militär utbildning.

Icke vapenför — — — — — anställd.

I vad mån — — — — — Konungen.

Uti ett över kommitténs förslag den 23 april 1917 avgivet yttrande har chefen för generalstaben framhållit, att enligt § 114 inskrivningsförordningen fast anställning vid krigsmakten tillgodoräknades vapenför värnpliktig såsom jämlikt § 27 värnpliktslagen fullgjord tjänstgöring endast i det fall, att tiden för den fasta anställningen uppgått till minst två år eller den värnpliktige under samma anställning undergått rekrytutbildning samt deltagit i två repetitionsövningar, en grundsats som syntes allt framgent böra upprätthållas.

Att för vissa, vid marinens kadettkår förut anställda medgiva undantag från nämnda grundsats kunde, såsom redan i befälhavarens för generalstaben förenämnda, den 13 oktober 1915 avgivna yttrande framhållits, ej från generalstabens sida tillstyrkas. Det skulle nämligen

Chefens för
generalstaben
yttrande den
23 april 1917.

vid bifall till den nu föreliggande framställningen säkerligen komma att framträda som en oegentlighet, att en f. d. kadett vid marinen skulle äga att såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring tillgodoräkna sig en anställningstid av allenast 90 dagar, medan t. ex. en f. d. volontär icke ägde tillgodoräkna sig ens en dubbelt så lång fast anställning. Ett sådant förhållande skulle kunna giva anledning till vittgående krav och framkalla konsekvenser, vilka icke för närvarande kunde överblickas.

Chefens för
marinstaben
yttrande den
21 april 1917.

Chefen för marinstaben har uti den 21 april 1917 avgivet yttrande framhållit, att han fortfarande ansåge den lämpligaste lösningen av frågan vara den, att någon viss minimitjänstetid ej uppställdes, men att han likväl ansåge sig kunna biträda landstormskommitténs förslag angående en minimitid av samma längd som sjökadetternas första förberedande kurs i land eller, som den numera benämndes, rekrytkurs. Då emellertid denna kurs endast påginge 2½ månader, borde minimitjänstgöringstiden sättas till 75 dagar och ej, såsom kommittén föreslagit, till 3 månader.

Vid samråd i frågan med chefen för kustartilleriet och chefen för sjökrigsskolan hade den senare anslutit sig till chefens för marinstaben uppfattning, varemot chefen för kustartilleriet ansett, att omnämnda minimitid borde sättas till 2 månader, vilken tid motsvarade den för kustartillerikadetter fastställda första kursen i rekrytskola, på det att därigenom likställighet måtte ernås mellan sjökadetter och kustartillerikadetter.

Departements-
chefen.

Av den i ärendet förebragta utredningen synes mig tillfullo framgå, att en ändring av nu gällande bestämmelser, åsyftande att bereda värnpliktiga f. d. sjökadetter och kustartillerikadetter, vilka entledigats från sin anställning efter kortare tjänstetid än två år, lindring i deras värnpliktstjänstgöring, måste anses rättvis med hänsyn tagen till motsvarande förhållanden beträffande arméns officersaspiranter. En sådan ändring synes även med nödvändighet påkallad av omsorgen om rekryteringen av marinens officerskårer, vilken rekrytering i annat fall löper fara att allvarligt försvåras.

I detta avseende må erinras om, att den ifrågasatta lättnaden i värnpliktshänseende icke gäller enstaka undantagsfall. Vid antagningen till sjökadett fordras nämligen numera ingen föregående sjötid, och de inträdessökande ynglingarna sakna också i allmänhet erfarenhet om sin fallenhet för sjöyrket. Detta i förening med att sjöofficerens yrke är ganska krävande och egenartat gör, att en avsevärd gallring måste äga

rum bland de ynglingar, vilka vunnit anställning som sjökadetter. Avgången är starkast vid slutet av rekrytkursen och förberedande kursen ombord, d. v. s. efter $2\frac{1}{2}$, resp. 9 månaders tjänstgöring, och medför för den avgångne enligt nu gällande bestämmelser i båda dessa fall — beroende av den bestämda tidpunkten för början av honom åliggande 500 dagars fredstjänstgöring som värnpliktig — en tidsförlust i värnpliktshänseende av 1 år.

Att utsikten till så lång tidsförlust måste verka avskräckande vid val av levnadsbana är uppenbart och torde i sin mån hava bidragit till, att antalet ynglingar, som sökt anställning vid marinens kadettkår, under de senare åren varit otillräckligt.

Chefen för generalstaben har visserligen ansett sig icke kunna tillstyrka förslaget, enär det vid bifall till detsamma skulle framträda som en oegentlighet, att en f. d. kadett bleve i värnpliktshänseende gynnammare ställd än en f. d. volontär, vilket förhållande enligt hans åsikt skulle kunna giva anledning till vittgående krav och framkalla konsekvenser, vilka icke för närvarande kunna överblickas.

Jag beaktar tillfullo de synpunkter, chefen för generalstaben här framhållit. Emellertid synes mig en rätt stor skillnad föreligga mellan en f. d. kadett vid marinens kadettkår och en f. d. volontär. Den förre har icke tagit anställning på bestämd tid, utan under vissa villkor antagits till kadett för att, om han befinnes lämplig, utbildas till officer på stat. Hans entledigande från kadettkåren efter kortare anställningstid än 2 år sammanhänger som regel icke med hans uppförande eller nit i tjänsten, utan beror av att han befunnits icke lämpa sig för officersutbildningen. Beträffande en volontär, som före anställningstidens utgång, d. v. s. efter mindre än 2 år, entledigas, är förhållandet annorlunda, i det att han som regel avskedas på grund av dåligt uppförande. Denna olikhet synes mig inverka på frågans bedömande i så väsentlig grad, att jag icke anser chefens för generalstaben avstyrkan böra hindra förslagets genomförande.

Jag biträder därför landstormskommitténs förslag, att en anställning av minst så lång tid, som motsvarar sjökadetternas rekrytkurs (förberedande kurs i land), bör medföra motsvarande avdrag i värnpliktstjänstgöringen. Då emellertid, såsom chefen för marinestaben framhållit, ifrågavarande kurs endast pågår $2\frac{1}{2}$ månader, torde minimitjänstgöringstiden på grund härav böra bestämmas till 75 dagar.

Det av landstormskommittén angivna syftet att värnpliktig, som haft fast anställning såsom sjökadett eller kustartillerikadett, måtte även å

tid, då inskrivningsnämnd eller inskrivningsrevision icke sammanträder, få inskrivas direkt hos inskrivningsbefälhavare eller sjörullföringsbefälhavare, synes mig på ett enklare sätt än av kommittén föreslagits kunna vinnas genom ändring av § 19 mom. 4 värnpliktslagen.»

Departementschefen uppläste härefter ett i överensstämmelse med vad sålunda anförts uppgjort »*Förslag till lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914*» samt hemställde, att detta förslag måtte genom nådig proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik von Horn.